

oldenborgske Enclavers Interesse som det er i Holsteens Interesse, at Toldforbindelsen vedbliver. For Diebliffet er Forholdet det, at de oldenborgske Enclaver staae i Toldforbindelse med Holsteen, men ikke med Danmark og Slesvig, undtagen indirecte, forsaavidt som de Bæver, der ere indførte fra Oldenborg til Holsteen, inden Toldgrændsen blev oprettet ved Eideren, kunde, paa samme Maade som de holsteenske, indgaae til Danmark og Slesvig; Toldforbindelsen er, som sagt, kun indgaaet imellem Fyrstendømmet Lübeck og Hertugdømmet Holsteen. Hidtil har det vel været saa, at der udfordredes Consens fra den Oldenborgske Regjeringens Side til de Forandringer, som herfra ønskedes (Hør!); men det er netop et Hovedpunkt i Underhandlingerne, at søge at faae dette Forhold forandret, at faae det til at blive det samme, som finder Sted i Henseende til de Hanseatiske Enclaver, med Hensyn til hvilke en saadan Consens ikke fordres, og at faae det til at blive det samme som i Henseende til Postforholdene; thi med den Storhertugelig Oldenborgske Regjering bestaaer for de Gutinske Enclavers Bedkommende netop de samme Forhold med Hensyn til Postvæsenet som de, der ønskes indførte med Hensyn til Toldvæsenet, ved hvilke den herværende Regjering vil faae fuldkommen fri Hæand, imod en reiffærdig og billig aarlig Erstatningssum til de paagjældende Enclaver.

Hvad nu den indre politiske Side af Sagen angaaer, da giver jeg det høiærværdige Medlem for Maribo Amt fuldkommen Ret i, at Bausfelighederne ville kunne blive større, naar Stænderne igjen ere kaldte tillive, end saa lange de slumre og deres Virksomhed hviler. Den ærede Rigsdagsmand har imidlertid ikke paaberaabt sig, og deri troer jeg han har gjort ret, men det synes at ligge i adskillige Ansyndninger fra andre ærede Taler, at der skulde afftedkommes større Bausfeligheder ved at man kom til at træde i Toldforbindelse med Holsteen, og saaledes fik med to Stænderforsamlinger at gjøre, end naar man alene havde at gjøre med Stænderforsamlingen for Slesvig. Det troer jeg nu paa ingen Maade (Hør!); thi efter den Erfaring, man fra tidligere Tider har i denne Sag, har det netop viist sig,

at Bausfelighederne, som naturligtvis ere større ved at have at gjøre med to Stænderforsamlinger end med een, dog i de allerfleste Tilfælde have været færre ved at have at gjøre med fire end ved at have at gjøre med to. Naar den ærede Taler fra Maribo har antydet, at man kunde være udsat for en Gang i Tiden ogsaa at faae Lauenborg med, hvilket var stillet i Udsigt fra Regjeringens Side i en nærmere eller fjernere Fremtid, uden at der fra Regjeringen forelaae noget Skridt til Indførelse af en Fællesforfatning, og han dertil har knyttet den Bemærkning, at det forekom ham, at Regjeringen i den Henseende ikke hastede nok, skal jeg dertil ikke svare videre, end at det maaskee endnu er for tidligt at domme om hvad der i saa Henseende kan blive foretaget eller ikke foretaget af Regjeringen. Der er fra Regjeringens Side foretaget et meget væsentligt Skridt til at betrygge Monarchiets Sammenhold og Eenhed, nemlig i Henseende til Arvespørgsmaalets Ordning. Naar dette Spørgsmaal, forhaabentlig om feie Tid, er afgjort, vil det i al Fald være tidnok at fælde en Dom om, hvorvidt der fra Regjeringens Side er gjort, hvad der burde gjøres eller ikke, med Hensyn til en kommende Fællesforfatning. I ethvert Tilfælde troer jeg ikke, det med Sandhed kan paastaaes, at Spørgsmaalet om Toldreformen vil være stiftet til at behandles samtidigt med Spørgsmaalet om Fællesforfatningen; det maa enten gaae forud for denne eller følge efter; samtidigt dermed vil det ikke kunne behandles.

Naar den samme ærede Rigsdagsmand har fundet Betæneligheder ved denne Sag, hentede fra mine Uttringer angaaende Finantsforflaaget, og navnlig fra mine Uttringer om Regjeringens Stilling til Fællesindgifterne for hele Riget, saa maa jeg dertil erindre, at de Betæneligheder, han saaledes har høvt, allerbedst ville modarbeides ved, at man faaer saa mange Fællesindtægter som muligt, og det første Skridt hertil er jo, som han ogsaa paa et tidligere Stadium har bemærket, at man sørger for, snarest muligt at faae Overensstemmelse i Toldindtægterne og en fælles Toldkasse. Naar den samme ærede Rigsdagsmand har gjort opmærksom paa, at jeg ikke har gjort Antagel-